

Pagtens lov

Ugens vers

"Derfor skal du vide, at Herren din Gud er den eneste Gud, den trofaste Gud, som i tusind slægtled bevarer pagten og troskaben mod dem, der elsker ham og holder hans befalinger" (5 Mos 7,9).

Introduktion

En af de vigtige sætninger i Salme 23 antyder, hvor Gud ønsker at lede os: "Han leder mig ad rette stier for sit navns skyld," siger David i vers 3. Gud vil aldrig lede os på afveje, for han er selv retskaffen. Han vil sørge for trygge veje for vores åndelige rejse gennem livet.

Hvori består de trygge "rette stier"? En af de andre salmers forfattere besvarer spørgsmålet gennem en bøn: "Før mig ad den sti, du befaler, for den holder jeg af" (Sl 119,35). "Min tunge skal lovsynge dit ord, for alle dine befalinger er retfærdige" (Sl 119,172). Guds lov er en tryk og sikker sti gennem menneskelivets farlige tilværelse. Vores studium i denne uge vil fokusere på Guds lov og dens plads i pagten ved Sinaj.

Kort overblik over denne uges studium:

Hvad betød Israels udvælgelse? Hvilken parallel er der mellem Israels udvælgelse og vores? Hvor vigtig var loven i pagten? Gives pagten uden betingelser? Hvorfor er lydighed en så væsentlig del af pagtsforholdet?

Ugens tekster

- 2 Mos 19,6
- Es 56,7
- Hebr 2,9
- 5 Mos 4,13
- 5 Mos 10,13
- Amos 3,3
- 1 Mos 18,19

Israels udvælgelse

5 Mos 7,7

Jødisk tradition har lært, at Gud kun indgik pagten med Israel, fordi andre nationer først havde afvist den. Der er ikke noget bibelsk grundlag for en sådan påstand; men den er med til at understrege, at uanset, hvad Guds begrundelse var for at vælge jødefolket, så var det ikke, fordi de fortjente den store ære og de mange privilegier, som Herren gav dem. I sig selv havde de ikke nogen fortjeneste, som gjorde dem værdige til Guds kærlighed og til, at han udvalgte dem til at være sit folk. De var et lille folk, en gruppe stammer, der var slaver og politisk og militært svage. Og når det handlede om kultur og religion, var de forvirrede, uinteressante og uden indflydelse. Den eneste begrundelse for Israels udvælgelse findes derfor i Guds kærligheds og nådes mysterium.

Men vi må også være forsigtige, når vi ser på tanken om udvælgelse; for der er mulighed for mange teologiske misforståelser. Hvorfor udvalgte Gud Israel? Var det, for at de skulle frelses, mens alle andre var udvalgt til at blive afvist og fortabt? Eller var de udvalgt til at være et redskab, som skulle tilbyde hele verden det, de selv var blevet tilbudt?

2 Mos 19,6
Es 56,7
Hebr 2,9

Læs versene og læg mærke til, hvordan de besvarer ovenstående spørgsmål.

Som syvendedags adventister betragter vi os selv som et moderne modstykke til Israel. Vi er ikke kaldt af Gud til at være de eneste, som bliver frelst, men til at forkynde frelsens budskab til verden i forbindelse med de tre englebudskaber. Kort sagt mener vi, at vi har noget at sige, som ingen andre siger. Det var grundlæggende også det gamle Israels situation. Hensigten med Israels udvælgelse var ikke at gøre det jødiske folk til en form for en eksklusiv klub, som skulle beholde løftet om frelse og befrielse for sig selv. Tvært imod, hvis vi tror, at Kristus døde for alle mennesker (Hebr 2,9), var den frelse, som Gud tilbød Israel, også et tilbud til hele verden. Israel skulle være det redskab, som gjorde frelsen kendt. Vores kirke er kaldt til at være det samme.

Til eftertanke

Tænk over din rolle i menigheden. Hvad kan du gøre for at fremme det arbejde, vi er blevet kaldt til at gøre? Husk, at hvis du ikke aktivt hjælper til, er det meget sandsynligt, at du i en eller anden grad står i vejen.

Bånd, der binder

5 Mos 4,13

Selv om vi har lagt stor vægt på, at pagten altid er en nådepagt, at den alene er et resultat af, at Gud viser ufortjent nåde mod dem, der indgår i et frelsesforhold til ham, er nåde ikke en tilladelse til at være ulydig. Tvært imod, pagt og lov hører sammen; de er faktisk uadskillelige.

5 Mos 4,13

Læs endnu engang dagens vers. Hvor tæt knytter det pagten og loven sammen? Hvordan viser det, hvor grundlæggende loven er for pagten?

Når vi tænker over, hvad en pagt er, giver det god mening, at lov er en væsentlig del af den. Hvis vi forstår pagt som bl.a. en relation, er der nødt til at være en form for regler og grænser. Hvor længe ville et ægteskab, et venskab eller et forretningspartnerskab vare, hvis der ikke var nogen form for grænser eller regler, som enten var specifikt udtrykt eller underforstået? Ægtemanden beslutter sig for at få en kæreste, eller vennen beslutter sig til at benytte sig af den andens pengepung, eller en forretningspartner inviterer, uden at sige noget til den anden, en anden person til at indgå i partnerskabet. Sådanne handlinger ville overtræde reglerne, lovene og principperne. Hvor længe ville relationerne bestå under så lovløse forhold? Der er altså nødt til at være grænser, klart optrukne linjer og nedfældede love. Kun derigennem kan forholdet opretholdes.

Forskellige udtryk som lov (Sl 78,10; Sl 25,10), bud (Sl 50,16,Sl 103,18), [Guds] ord (5 Mos 33,9) findes parallelt til, i nær tilknytning til eller med næsten samme mening som ordet pagt. Det er tydeligt, at "denne pagts ord" i (Jer 11,3. 6. 8) er ordene i Guds lov, Guds bud.

Guds pagt med sit folk Israel indeholdt forskellige krav, som ville blive afgørende for at opretholde det særlige forhold, han ønskede med sit folk. Er der nogen forskel i dag?

Til eftertanke

Tænk over nogen, du har et nært forhold til, Forestil dig, hvad der ville ske med det forhold, hvis du ikke følte dig bundet af nogen regler, normer eller love, men mente, at du havde fuld frihed til at gøre alt, hvad du ville. Selv om du siger, at du elsker vedkommende, og at det kun er kærligheden, der vil bestemme, hvordan du relaterer til vedkommende, hvorfor er det så alligevel nødvendigt med regler?

Loven i pagten

5 Mos 10,12-13

Hvad er din første tanke, når du hører ordet lov? Politi, fartbøder, dommere og arrest? Eller tænker du på begrænsninger, regler, strenge forældre og straf? Eller tænker du måske på orden, harmoni, stabilitet? Eller til og med ... kærlighed?

Det hebraiske ord *tora*, som oversættes med "lov" i Bibelen, betyder "belæring" eller "undervisning". Udtrykket kan bruges som en henvisning til alle Guds belæring, enten det drejer sig om moralske, civile, sociale eller religiøse belæring. Det indbefatter alle de vise råd, som Gud i sin nåde har givet sit folk, så de kan erfare et liv i overflod både i fysisk og åndelig forstand. Det er ingen overraskelse, at salmisten kunne kalde det menneske lykkeligt, som "har sin glæde ved Herrens lov og grunder på hans lov dag og nat" (Sl 1,1-2).

Når vi læser loven eller toraen, som er den undervisning og de love, som er nedskrevet i Mosebøgerne, og som blev en del af Israels pagt, imponeres vi over, hvor omfattende de er. De berører alle dele af Israels liv: landbrug, civil regering, sociale relationer og tilbedelse.

5 Mos 10,13

Hvad tror du grunden var til, at Gud gav Israel så meget undervisning? På hvilken måde var undervisningen til deres eget "bedste"?

"Lovens" opgave som en del af pagten var at give retningslinjer for det nye liv for den menneskelige partner i pagten. Loven introducerer Guds vilje for pagtens medlemmer, og de kommer til at kende ham allerbedst ved lydighed i tro mod hans bud og andre tilkendegivelser af hans vilje.

Lovens rolle i den daglige virkelighed i pagtsforholdet viste, at Israel ikke kunne følge andre nationers livsstil. De kunne ikke kun leve efter naturlove, menneskelige behov, ønsker og begær, ikke engang sociale, politiske og økonomiske nødvendigheder. De kunne kun forblive Guds hellige folk, et kongerige af præster og hans ejendomsfolk ved total lydighed mod Gud, som havde oprettet pagten, altså lydighed mod hans åbenbarede vilje på alle livets områder.

Til eftertanke

Ligesom det gamle Israel har syvendedags adventister modtaget en lang række råd med hensyn til hver eneste side af det kristne liv. Det er sket gennem en moderne manifestation af den profetiske gave. Hvorfor bør vi betragte de råd som en gave fra Gud i stedet for en hæmsko for selvstændig tanke og handling? Men er det muligt, at vi også kommer til at misbruge denne gave ved at bruge den legalistisk, ligesom israelitterne gjorde med deres gaver? Se Rom 9,23.

Guds lovs uforanderlighed

Mal 3,6
Jak 1,17

Hvad lærer Guds lovs tilstedeværelse i pagten om hans grundlæggende natur?

Guds lov er et mundtligt eller skriftligt udtryk for hans vilje (se Sl 40,9). Loven er en gengivelse af hans karakter, og dens tilstedeværelse i pagten forsikrer os om Guds uforanderlighed: han er til at stole på. Selv om vi ikke altid er i stand til at forstå hans forsyns handlinger, ved vi, at han er pålidelig. Hans univers styres af uforanderlige moralske og fysiske love. Den kendsgerning giver os ægte frihed og sikkerhed.

"Visheden om, at Gud er til at stole på, ligger i den sandhed, at han er en lovens Gud. Hans vilje og hans lov er et. Gud siger, at ret er ret, fordi det beskriver de bedst mulige relationer. Derfor er Guds lov aldrig vilkårlig eller underlagt pludselige indskydelser eller nykker. Den er det mest stabile i hele universet" (Walter R. Beach, *Dimensions in Salvation* (Washington, D.C.: Review and Herald Publishing Association, 1963), s. 143).

Amos 3,3

Hvis Guds lov ikke kan frelse et menneske fra synd, hvorfor gjorde Gud den så til en del af pagten?

Et personforhold kræver enighed og harmoni. Gud er ikke kun verdens skaber, men også dens moralske hersker. For deres lykkes skyld er det nødvendigt med en lov, så hans skabte intelligente væsener kan leve i harmoni med ham. Hans lov, som er hans udtrykte vilje, er derfor hans herredømmes grundlov. Den indgår naturligt som normen eller forpligtelsen i pagtslutningen og pagtsforholdet. Lovens hensigt er ikke at frelse, men at definere vores forpligtelse over for Gud (1.-4. bud) og vores forpligtelser over for vores medmennesker (5.-10. bud). Den beskriver med andre ord det liv, som er Guds plan for hans pagts-børn, for deres egen lykkes og velværes skyld. Den forhindrede Israel i at overtage en anden filosofi og livsstil. Det var og er pagtsforholdets hensigt gennem Guds forvandlende nåde at lede den troende til at være i harmoni med Guds vilje og karakter.

Til eftertanke

Se dig omkring. Kan du se de ødelæggende følger af lovløshed? Kan du også i dit eget liv se ødelæggelse, som kommer af, at du har brudt Guds lov? Den virkelighed bekræfter Guds lovs godhed, og hvorfor loven bør være en afgørende del af vores forhold til Gud.

Hvis ...

Læs følgende bibeltekster. Hvad er den ene ting, de har fælles, og hvad lærer det os om pagtens natur?

· 1 Mos 18,19 · 1 Mos 26,4-5 · 2 Mos 19,5 · 3 Mos 26,3

Gud anerkender åbent Abrahams trofaste lydighed mod "mine bud, mine befalinger, mine lovbud og mine love" (1 Mos 26,5). Det er underforstået, at Gud forventede en sådan livsstil fra sin menneskelige partner i pagten. Den komplette udtalelse om den bibelske pagt ved Sinaj gør det helt tydeligt, at betingelserne om lydighed er en af de grundlæggende sider ved pagten.

2 Mos 19,5 siger tydeligt: "Hvis I adlyder ..." Pagtens betingelser er ubestridelige. Selv om pagtens løfter blev givet af nåde, selv om de altså var ufortjente og en gave fra Gud, var de ikke uden betingelser. Folket kunne afvise gaven, fornægte nåden og vende sig bort fra løfterne. Ligesom frelsen selv ophæver pagten aldrig den frie vilje. Gud tvinger ingen ind i et frelsende forhold til ham. Han påtvinger ingen sin pagt. Han tilbyder den gratis til alle; alle inviteres til at tage imod. Når vi gør det, medfører det forpligtelser, ikke som et middel til at fortjene pagtens velsignelser, men som en ydre tilkendegivelse af, at man har modtaget pagtens velsignelser. Israel skulle adlyde, ikke for at fortjene løfterne, men så løfterne kunne opfyldes gennem dem. Deres lydighed var et udtryk for, hvordan det er at blive velsignet af Herren. Lydighed gør os ikke fortjent til velsignelser; i stedet skaber lydigheden omgivelser, hvor troens velsignelser kan komme til udtryk.

Til eftertanke

"I skal vandre ad den vej, Herren jeres Gud har befalet jer, for at I må leve, og det må gå jer godt, og I må få et langt liv i det land, som I skal tage i besiddelse" (5 Mos 5,33).

Vurder forskellen på følgende to måder at tænke på:

- Gud siger til Israel, at hvis de adlyder, fortjener de at få velsignelserne. Velsignelserne er derfor noget, som folket har krav på!
- Gud siger, at velsignelserne kan blive deres, fordi lydighed gør det muligt for Gud at give dem disse velsignelser.

Til videre studium

- Ellen White, *Jesu liv*, "En ny konfrontation", s. 438-439
Patriarker og profeter, "Loven og pagterne", s.182-187.

Howdan kan Matt 22,34-40 give os en bedre forståelse af (1) Guds lovs plads og betydning i pagten, og (2) den tanke, at pagt er synonymt med personlig relation?

"Der må først være kærlighed i hjertet, før et menneske gennem Kristi nåde og kraft kan begynde at overholde Guds lovs forskrifter (sml. Rom 8,3-4). Lydighed uden kærlighed er lige så umulig, som den er værdiløs. Men når der er kærlighed, vil et menneske automatisk begynde at indrette sit liv i overensstemmelse med Guds vilje, som den er udtrykt i hans bud" (*The SDA Bible Commentary*, 5. bd. s. 484).

"I sin hellige lovs forskrifter har Gud givet en fuldkommen rettesnor for livet; og han har sagt, at indtil verdens ende skal denne lov, hvori den mindste tøddel ikke skal forandres, stadig gælde for alle mennesker. Kristus kom for at gøre loven stor og herlig. Han viste, at den er grundlagt på en solid grundvold: kærlighed til Gud og kærlighed til næsten. Han gjorde det klart, at lydighed mod dens forordninger omfatter alle menneskelivets forpligtelser. I sit eget liv gav han et eksempel på lydighed mod Guds lov. I bjergprædikenen viste han, hvordan lovens krav går ud over de ydre handlinger og indbefatter hjertets tanker og intentioner" (Ellen White, *The Acts of the Apostles*, s. 505).

Spørgsmål
til drøftelse

- 1. Hvorfor er kærlighedens kraft meget større end frygt, når det handler om at blive draget til Gud?**
- 2. Hvorfor er budet: "Du skal elske Herren din Gud af hele dit hjerte og af hele din sjæl og af hele dit sind" (Matt 22,37) det første og største i loven?**

Resumé

Guds lov var en væsentlig del af pagten. Alligevel var det en nåde-pagt. Men nåde annullerer ikke behovet for loven. Tvært imod, loven er det redskab, hvorigennem nåde manifesteres og udtrykkes i de menneskers liv, som modtager den.

